

Laudacja jubileuszowa Siedemdziesięciolecie urodzin Profesora Krzysztofa Skotnickiego

DOSTOJNY JUBILACIE, DROGI PRZYJACIELU,

Siedemdziesięciolecie Twoich urodzin stanowi okazję do podsumowań nie tylko dla Ciebie, ale dla całego środowiska akademickiego oraz środowiska polskich i zagranicznych konstytucjonalistów. W kilkustronicowym wystąpieniu trudno przedstawić cały Twój dorobek naukowy. Jest on obszerny, wielopłaszczyznowy i obejmuje różne formy aktywności naukowej.

13

Profesor Krzysztof Skotnicki urodził się 3 stycznia 1953 r. w Łodzi. W 1976 r. obronił pracę magisterską napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Szymczaka i ukończył studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. W 1984 r. na macierzystym wydziale obronił pracę doktorską pt. *Pozycja ustrojowo-prawna republiki autonomicznej w ustroju narodowo-państwowym Związku Radzieckiego*. Promotorem dysertacji był również prof. dr hab. Tadeusz Szymczak. Na podstawie rozprawy *Zasada powszechności w prawie wyborczym. Zagadnienia teorii i praktyki* wydanej w 2000 r. jubilat uzyskał stopień doktora habilitowanego. W 2014 r. dr hab. Krzysztof Skotnicki otrzymał tytuł profesora.

Profesor Krzysztof Skotnicki związał się z macierzystym uniwersytetem od początku swej kariery naukowej. Od 1976 r. zatrudniony jest w Katedrze Prawa Konstytucyjnego UŁ – na stanowisku asystenta, starszego asystenta (1977–1984), adiunkta (1984–2002), profesora nadzwyczajnego (2002–2015), profesora zwyczajnego (od 2015 r.). W latach 2002–2006 kierował Zakładem Prawa Konstytucyjnego Porównawczego, od 2006 r. utworzonym przez siebie Centrum Studiów Wyborczych UŁ, od 2016 r. był kierownikiem Katedry Prawa Konstytucyjnego. Pracował również w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (2000–2004)

i Akademii Jana Długosza w Częstochowie (2010–2014), od 2018 r. wykłada na Uniwersytecie im. Jana Długosza w Częstochowie.

Zainteresowania i działalność naukowa Profesora obejmują wiele nurtów badawczych. Na jego dorobek naukowy składa się ponad 300 publikacji, w tym 15 monografii autorskich, współautorskich bądź pod Jego redakcją.

Badania naukowe Profesor Krzysztof Skotnicki rozpoczął od analizy sposobu funkcjonowania państw wielonarodowych. Jego praca magisterska z 1976 r. poświęcona była pozycji narodu słowackiego w Czechosłowacji od powstania tego państwa po I wojnie światowej do przekształcenia w dwuczłonową federację. Inspiracją wynikającą z prowadzonych badań było zainteresowanie autonomią jako formą rozwiązywania kwestii narodowych w państwach wielonarodowych. W efekcie Krzysztof Skotnicki przygotował rozprawę doktorską poświęconą pozycji ustrojowo-prawnej republiki autonomicznej w ustroju narodowo-państwowym Związku Radzieckiego. Istotnym ustaleniem tej pracy było wskazanie na niepaństwowy charakter analizowanej formy autonomii. Zanegowanie dotychczasowych ustaleń doktryny co do charakteru autonomii stało się impulsem do dalszych badań w tym zakresie, zaś artykuł *Pojęcie autonomii w teorii prawa państwowego* („Studia Prawno-Ekonomiczne” 1986, t. 36) jest do dzisiaj często cytowany z uwagi na znaczenie przeprowadzonego wywodu.

W latach 80. ubiegłego wieku Profesor Krzysztof Skotnicki poszerzył pole badań ustrojowych i rozpoczął analizy dotyczące ustroju Czechosłowacji. Naturalną konsekwencją tych zainteresowań stało się podjęcie badań nad problemami ustrojowymi Czechosłowacji w okresie aksamitnej rewolucji, a następnie nad ustrojem Czech i Słowacji. Ich efektem było przełożenie na język polski konstytucji Republiki Czeskiej, konstytucji Republiki Słowackiej oraz ustaw regulujących funkcjonowanie parlamentów w obu państwach. Badania ustrojowe Profesora Krzysztofa Skotnickiego objęły też funkcjonowanie nowo powołanego Sądu Konstytucyjnego Republiki Czeskiej. Kontynuując ten nurt badań, Profesor został współautorem monografii *Wzajemne stosunki pomiędzy władzą ustawodawczą i wykonawczą* (Łódź 1996), w której analizował stosunki między parlamentem a rządem w Czechach i na Słowacji. Fundamentalną publikacją z zakresu ustroju Republiki Czeskiej jest *System konstytucyjny Czech* (Warszawa 2000). Odrębne rozdziały poświęcone Republice Czeskiej i Republice Słowackiej zostały opublikowane w zbiorowym opracowaniu *Ustrój Unii Europejskiej i ustroje państw członkowskich* (red. P. Sarnecki, Warszawa 2007). Ustalenia poczynione przez Krzysztofa Skotnickiego zostały docenione przez czeskich konstytucjonalistów, a on sam stał się jednym z najwybitniejszych polskich znawców problemów ustrojowych Czech i Słowacji. W konsekwencji podjął badania wraz z dr Věrou Jiráskovou z Uniwersyte-

tu Karola w Pradze, których efektem było obszerne opracowanie o Parlamencie Republiki Czeskiej (Warszawa 2009) w serii Wydawnictwa Sejmowego – Parlamenty Świata. Ponadto Profesor Krzysztof Skotnicki jest autorem lub współautorem opracowań poświęconych: prezydentowi w konstytucjonalizmie czechosłowackim, Sądowi Konstytucyjnemu Republiki Słowackiej (w: *Sądy konstytucyjne w Europie*, t. II: *Bułgaria, Czechy, Rumunia, Słowacja, Węgry*, red. J. Trzcinski, Warszawa 1997), Publicznemu obrońcy Praw Republiki Czeskiej (w: *Instytucje prawa konstytucyjnego w dobie integracji europejskiej. Księga jubileuszowa dedykowana prof. Marii Kruk-Jarosz*, red. J. Wawrzyniak, M. Laskowska, Warszawa 2009) i Publicznemu obrońcy Praw Republiki Słowackiej (w: *Ustroje, doktryny, instytucje polityczne. Księga jubileuszowa Profesora zw. dra hab. Mariana Grzybowskiego*, red. J. Czajowski, Kraków 2007). Do trwałego dorobku doktryny prawa konstytucyjnego należą ustalenia poczynione przez Profesora w odniesieniu do Senatu w Republice Czeskiej. Analizy prowadzone w tym zakresie oraz ustalenia o charakterze prawnoporównawczym zaowocowały postulatami adaptacji pewnych rozwiązań czeskich na grunt polski.

W ostatniej dekadzie dostrzec można rozwój badań naukowych Profesora Krzysztofa Skotnickiego w obszarze ustrojowym. Świadczą o tym m.in. następujące publikacje: *Ustawowe kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej* (w: *Instytucja prezydenta w polskim i litewskim prawie konstytucyjnym*, red. D. Górecki, Łódź 2017); *(Nie)realne postulaty reform Senatu Rzeczypospolitej Polskiej* (w: *Rechtsstaatlichkeit und Menschenrechte. 30-Jahre Deutsch-Polnische Juristen-Vereinigung. Festschrift zum Jubiläum*, red. E. Tura-Schwierskott, Toruń 2020); *Prawo do samorządu a członkowie wspólnoty samorządowej pominięci w możliwości udziału w wyborach organów samorządu terytorialnego i referendum lokalnym* (w: *Prawo do dobrego samorządu – perspektywa obywatela i mieszkańca*, red. K. Małysa-Sulińska, M. Stec, Warszawa 2021); *Ustawa organiczna w Rumunii* (w: *Ustroje – prawa człowieka – bezpieczeństwo – integracja europejska. Księga jubileuszowa z okazji 70 urodzin Profesora Jerzego Jaskierni*, red. R.M. Czarny [i in.], Toruń 2020) oraz redakcja obszernej publikacji *Samodzielność ustrojowa samorządu terytorialnego w Polsce* (Łódź 2020).

Główny nurt zainteresowań badawczych Profesora Krzysztofa Skotnickiego dotyczy prawa wyborczego. Realizowany jest on na płaszczyźnie teoretycznoprawnej, dogmatycznoprawnej, prawnoporównawczej oraz politologicznej. Zainteresowanie Profesora prawem wyborczym wiązało się początkowo z transformacją ustrojową i jej wyzwaniem. Z czasem Jego badania objęły praktycznie wszystkie istotne problemy prawa wyborczego i kontynuowane są nieprzerwanie do dziś. Pierwsze publikacje Jubilata poświęcone były szczegółowym problemom prawa wyborczego. Wśród nich centralne miejsce zajmuje Jego rozprawa habilitacyjna dotycząca

zasady powszechności w prawie wyborczym. Ta pionierska monografia prawnoporównawcza zawiera wszechstronną analizę ewolucji zasady powszechności, cenzusów wyborczych oraz instytucjonalnych gwarancji czynnego prawa wyborczego. Autor, ukazując różnice w rozumieniu zasady powszechności, analizuje jej istotę oraz znaczenie dla poszczególnych instytucji prawa wyborczego. Ustalenia poczynione w tej pracy okazały się istotne dla doktrynalnych i praktycznych dyskusji nad terminami głosowania, rodzajami komisji wyborczych oraz sposobami głosowania, prawem do głosowania osób niemających obywatelstwa państwa zamieszkania, głosowania przez pełnomocnika, głosowania korespondencyjnego oraz głosowania przez Internet.

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego Profesor Krzysztof Skotnicki skoncentrował się na badaniu funkcji prawa wyborczego oraz ich wpływu na poszczególne instytucje. W pracy *Funkcje wyborów* (w: *Prawo wyborcze Rzeczypospolitej Polskiej i problemy akcesji Polski do Unii Europejskiej*, Olsztyn 2003) przedstawił własny katalog tych funkcji, umiejętnie łącząc w tym przypadku spojrzenie prawnicze i politologiczne. Następnie analizował ich wpływ na system wyborczy i prawo wyborcze: *Wpływ funkcji wyborów na prawo wyborcze i na system wyborczy. Zarys problematyki* („Przegląd Sejmowy” 2007, nr 2); *Czy okręgi jednomandatowe rozwiążą problem? Niereprezentatywny Sejm i jego legitymacja dla reform* (w: *O potrzebie zmian Konstytucji Polski i Ukrainy*, red. W. Skrzydło, W. Szapował, K. Eckhardt, Przemyśl 2006); *Funkcje wyborów a wielkość okręgów wyborczych* (Toruń 2010). Powyższe prace rozpatrują problem reprezentatywności organów wybieralnych oraz zdolności do sprawnego rządzenia. W tej perspektywie Autor analizuje problematykę liczby i wielkości okręgów wyborczych, metody alokacji mandatów oraz blokowania list kandydatów. Istotne znaczenie dla prawa wyborczego mają opracowania poświęcone funkcji legitymizacyjnej prawa wyborczego. W ten nurt badań wpisuje się współautorstwo opracowania poświęconego zasadzie proporcjonalności wyborów: *Konsekwencje konstytucjonalizacji zasady proporcjonalności wyborów do Sejmu RP* (w: *Zmiana ordynacji wyborczej a zmiana konstytucji*, red. R. Grabowski, S. Grabowska, Rzeszów 2008). Kontynuuje ono problematykę wielkości okręgów wyborczych, progów wyborczych czy dopuszczalności blokowania list kandydatów i ich wpływu na wyniki wyborów. Na uwagę zasługuje też seria artykułów poświęcona alternatywnym metodom głosowania. Szczególna pozycja Krzysztofa Skotnickiego wśród badaczy prawa wyborczego została potwierdzona dwiema monografiami powstałymi pod jego redakcją: *Kodeks wyborczy. Wstępna ocena* (Warszawa 2011) oraz *„External voting” w wybranych państwach europejskich* (Łódź 2012).

Badania prawa wyborczego zostały uzupełnione o analizy dotyczące funkcjonowania organów wyborczych oraz udziału sędziów i sądów

w wyborach: *Skład obwodowych komisji wyborczych i obwodowych komisji do spraw referendum* (w: *Iudices electionis custodes* (Sędziowie kustoszami wyborów), Warszawa 2007). Osobne opracowanie Profesor poświęcił komisarzom wyborczym: *Udział komisarzy wyborczych w rozpoznawaniu protestów wyborczych* („Przegląd Wyborczy” 2008, nr 9–10) oraz centralnym organom wyborczym państw Grupy Wyszehradzkiej: *Centralne organy wyborcze w państwach Grupy Wyszehradzkiej* (w: *Amicus hominis et defensor iustitiae. Przyjaciel człowieka i obrońca sprawiedliwości*, red. D. Dudek, M. Gapski, W. Łączkowski, Lublin 2012). Autor przedstawił cztery różne modele centralnego organu wyborczego oraz ukazał wady i zalety każdego z nich. W prowadzonych analizach podkreślił znaczenie udziału sędziów w pracach organów wyborczych oraz sądów w rozpatrywaniu spraw wyborczych: *Rola sędziów i sądów w wyborach* (w: *Transformacje systemów wymiaru sprawiedliwości*, t. I: *Pozycja ustrojowa władzy sądowniczej i uwarunkowania transformacji*, red. J. Jaskiernia, Toruń 2011). W oparciu o poczynione ustalenia krytycznie wypowiadał się w sprawie projektów ustaw przewidujących wprowadzenie parytetów płci na listach kandydatów, wskazując, iż jest to rozwiązanie budzące wątpliwości konstytucyjne: *W sprawie wprowadzenia parytetu płci na listach wyborczych* („Przegląd Sejmowy” 2010, nr 3).

Kontynuując zainteresowania prawem wyborczym, Profesor Krzysztof Skotnicki opublikował m.in. teksty: *W sprawie konieczności zmian konstytucyjnej regulacji cenzusów wyborczych* (w: *Minikomentarz dla Maksiprofesorów. Księga jubileuszowa profesora Leszka Garlickiego*, red. M. Zubik, Warszawa 2017); *Możliwość kandydowania i sprawowania po wygranych wyborach funkcji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przez osobę skazaną prawomocnym wyrokiem sądu za ścigane z oskarżenia publicznego przestępstwo popełnione z winy umyślnej na inną karę niż pozbawienie wolności* (w: *Potentia non est nisi da bonum. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Witkowskiemu*, red. M. Serowaniec, A. Bień-Kacała, A. Kustra-Rogatka, Toruń 2018); *Kilka słów o i-votingu* (w: *Dookoła Wojtek... Księga pamiątkowa poświęcona Doktorowi Arturowi Wojciechowi Preisnerowi*, red. R. Balicki, M. Jabłoński, Wrocław 2018); *W sprawie dopuszczalności zakazu reelekcji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) po piastowaniu urzędu przez dwie kadencje* („Wrocławskie Studia Politologiczne” 2018, nr 24); *Udział w wyborach i referendum osób głuchych i niedosłyszących* („Gdańskie Studia Prawnicze” 2018, nr 4); *Instytucja mężów zaufania w polskim prawie wyborczym w okresie międzywojennym* („Studia Wyborcze” 2018, t. 25); *Instytucja i-votingu w wybranych krajach* („Zeszyty Prawnicze BAS” 2018, nr 1); *Zasada równości w wyborach samorządowych (problemy wybrane)* (w: *Prawo samorządu terytorialnego – doświadczenia, wyzwania i perspektywy. Lubuskie Forum Prawa Samorządu Terytorialnego*, red. A. Bisztyga, A. Chodorowska, A. Feja-Paszkiewicz, Zielona Góra 2019); *Obserwatorzy społeczni wyborów* (w: *Wokół wyborów i prawa wyborczego*, t. II,

red. A. Sokala, A. Frydrych-Depka, P. Rażny, Toruń 2019); *Reprezentacja w radzie gminy przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych oraz mniejszości posługującej się językiem regionalnym* (w: *Samodzielność ustrojowa samorządu terytorialnego w Polsce*, red. K. Skotnicki, Łódź 2020); *Minimalny czas zamieszkiwania jako cenzus wyborczy* (w: *Konstytucjonalizm polski. Refleksje z okazji jubileuszu 70-lecia urodzin i 45-lecia pracy naukowej Profesora Andrzeja Szmyta*, red. A. Gajda [i in.], Gdańsk-Sopot 2020); *Brexit a problem praw wyborczych cudzoziemców w Polsce* (w: *Cui bono? Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Annie Pikulskiej-Radomskiej*, red. D. Skrzywanek-Jaworska, Ł. Korporowicz, Łódź 2020); *Państwo prawa a tryb uchwalania w 2020 r. ustaw regulujących wybory Prezydenta RP* (w: *Dylematy polskiego prawa wyborczego*, red. J. Ciapała, A. Pyrzyńska, Warszawa 2021). W publikacjach tych na pierwszy plan wysuwa się refleksja nad gwarancyjną funkcją prawa wyborczego. Widoczna ona jest również w kolejnych artykułach: *Restrictions on the Right to Vote in the Pandemic during the Election of the President of the Republic of Poland in 2020* („Białostockie Studia Prawnicze” 2022, t. 27, nr 2); *Problematyka progów wyborczych w orzecznictwie sądu konstytucyjnego Republiki Czeskiej* (w: *Prawo konstytucyjne w systemie prawa. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Stanisławowi Bożykowi z okazji 70. rocznicy urodzin i 45-lecia pracy naukowej*, red. R. Skarżyński [i in.], Białystok 2022). Wątki gwarancyjne w twórczości Profesora Krzysztofa Skotnickiego łączą się z zagadnieniami wpływu prawa wyborczego na płaszczyznę ustrojową: *Wybory powszechne organów jednostek samorządu terytorialnego* [we współautorstwie z J. Kielin-Maziarz] (w: *System Prawa Samorządu Terytorialnego*, t. II: *Ustrój samorządu terytorialnego*, red. I. Lipowicz, Warszawa 2022); *Prohibition of Standing in the Polish Electoral Law* (w: *Main Challenges for Democracy, the Rule of Law, and the Protection of Human Rights in the Modern World. Studies in Honour of Professor Jerzy Jaskiernia*, red. M. Bator-Bryła, S.A. Paruch, K. Spryszak, Toruń 2022); *Spojrzenie na konstytucyjną regulację prawa wyborczego po dwudziestu pięciu latach jej obowiązywania* („Państwo i Prawo” 2022, t. 77, nr 10); *Pogląd Sądu Konstytucyjnego Republiki Czeskiej na zasadę proporcjonalności wyborów w świetle wyroku z 3 lutego 2021 roku* (w: *Prawo – państwo – polityka. Monografia dedykowana Profesorowi Markowi Żmigrodzkiemu*, red. M. Michalczuk-Wliziło, M. Podolak, Lublin 2022).

Do ważnych nurtów działalności naukowej Profesora Krzysztofa Skotnickiego należą prace poświęcone prawu parlamentarnemu, w szczególności drugim izmom parlamentu: *Koncepcja Izby Pracy w polskiej myśli socjalistycznej* (w: *Zagadnienia prawa konstytucyjnego. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Tadeusza Szymczaka*, red. M. Domagała, Łódź 1994); *Spór o drugą izbę polskiego parlamentu* („Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica” 1994, t. 59); *Senat III RP – nieprzemyślany czy niepotrzebny?* (w: 20 lat

transformacji ustrojowej w Polsce, red. M. Zubik, Warszawa 2010); *Kilka uwag w sprawie kierunków reformy Senatu* (w: *Prawa człowieka – społeczeństwo obywatelskie – państwo demokratyczne. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Pawłowi Sarneckiemu*, red. P. Tuleja, M. Florczak-Wątor, S. Kubas, Warszawa 2010), a także artykuł *Senat Rzeczypospolitej Polskiej i Senat Republiki Czeskiej. Analiza porównawczo-prawna* („Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica” 2009, t. 70). Ustalenia poczynione przez Profesora Krzysztofa Skotnickiego w tych publikacjach należą do kanonu polskiego prawa parlamentarnego. Problematyce parlamentarnej Autor poświęcił również prace dotyczące Zgromadzenia Narodowego, inicjatywy obywatelskiej oraz komisji śledczej, np. *Obywatelska inicjatywa konstytucyjna i obywatelska inicjatywa ustawodawcza w Rumunii* („Przegląd Konstytucyjny” 2021, nr 4); *Obywatelska inicjatywa konstytucyjna i obywatelska inicjatywa ustawodawcza w Serbii* (w: *Z prawem ustrojowym porównawczym przez ponad półwiecze. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Marianowi Grzybowskiemu z okazji 55-lecia pracy naukowej*, red. B. Przywora, A. Rogacka-Łukasik, K. Skotnicki, Częstochowa 2020). Z prawem parlamentarnym związane są ściśle kolejne publikacje Profesora: *Immunitet parlamentarny w Czechach* (w: *Immunitet parlamentarny w wybranych państwach europejskich*, red. S. Grabowska, J. Juchniewicz, Rzeszów 2017); *Podmiot władzy państwowej w Republice Czeskiej oraz formy jej wykonywania* (w: *Zagadnienia prawa konstytucyjnego. Zasada suwerenności. Problemy wybrane. Księga dedykowana Profesorowi Michałowi Domagale*, red. A. Domańska, K. Skotnicki, Łódź 2017); *Naruszenia państwa prawa w procedurze ustawodawczej. Zagadnienia wybrane* (w: *Aktualní otázky právního státu v České republice a v Polské republice: Sborník příspěvků z VI. ročníku česko-polského semináře*, red. J. Jirásek, Z. Witkowski, Olomouc 2019); *Wpływ regulacji procedury ustawodawczej z okresu kształtowania się państwowości Polski po pierwszej wojnie światowej na obecną procedurę uchwalania ustaw* (w: *Konstytucja Rzeczypospolitej z 17 marca 1921 r. W setną rocznicę uchwalenia*, red. A. Domańska, A. Michalak, Łódź 2022); *W sprawie wzmocnienia roli Senatu RP jako organu władzy ustawodawczej* (w: *XXV lat Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Halinie Ziēbie-Zatuckiej*, red. R. Grabowski, Toruń 2022); *Etyka poselska i Komisja Etyki Poselskiej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej* (w: *Wyzwania współczesnej polityki prawa. Pani Profesor Małgorzacie Król uczniowie i przyjaciele*, red. S. Wojtczak, J. Wyporska-Frankiewicz, Warszawa 2022).

Na uwagę zasługują prace Profesora Krzysztofa Skotnickiego poświęcone Konstytucji RP z 1997 r. oraz teorii prawa konstytucyjnego: *Możliwość wzajemnego korzystania z doświadczeń konstytucjonalizmu czechosłowackiego i polskiego przy konstruowaniu nowych ustrojów państwowych* („Acta Universitatis Brunensis. Iuridica” 1993, nr 117); *Dziesięć lat obowiązywania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.* (w: *15 rokov Ústavy Slovenskej*

republiki, red. L. Orosz, G. Dobrovičová, Košice 2008) czy *Konstytucyjny rozwój Rzeczypospolitej Polskiej w okresie transformacji ustrojowej* (w: 20 rokov Ústavy Slovenskej republiky – I. Ústavné dni, red. L. Orosz, M. Briechová-Lepčáková, T. Majerčák, Košice 2012) oraz *Konstytucja RP na tle innych obowiązujących ustaw zasadniczych państw Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej* [współautor A. Rakowska] („Przegląd Sejmowy” 2007, nr 4). Rozważania poświęcone teorii konstytucji wiążą się ściśle z wątkami prawnoporównawczymi i historycznymi: *Sprawy narodowościowe u progu odzyskania niepodległości i w pierwszych latach II Rzeczypospolitej* (w: *Niepodległa. Rozważania prawnoustrojowe w 100. rocznicę odrodzenia suwerennego państwa polskiego*, red. A. Domańska, A. Michalak, Łódź 2018); *Ústava Slovenskej Republiky z pohľadu poľského ústavného právnik*, „*Studia Iuridica Cassoviensia*” 2018, t. 6, nr 2); *Najvyšší Úrad Kontroly Republiky Českej* („*Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica*” 2018, t. 84); *Prawo do oporu w Republice Czeskiej* (w: *Regionalne systemy ochrony praw człowieka 70 lat po proklamowaniu Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Osiągnięcia – bariery – nowe wyzwania i rozwiązania*, red. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2019); *Rządowe Centrum Legislacji* (w: *Wokół rządu w polskim i litewskim prawie konstytucyjnym*, red. D. Górecki, Łódź 2019); *Ustawa organiczna w Rumunii* (w: *Ustroje – prawa człowieka – bezpieczeństwo – integracja europejska. Księga jubileuszowa z okazji 70. urodzin Profesora Jerzego Jaskierni*, red. R.M. Czarny [i in.], Toruń 2020); *Naród jako suweren a jego wpływ na ustrój państwa. Trzy refleksje w związku z regulacją konstytucyjną* (w: *Między prawem a polityką. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Hannie Suchockiej*, red. B. Kaniewska, T. Wallas, K. Urbaniak, Poznań 2023).

Z problematyką prawa wyborczego oraz prawa parlamentarnego łączą się zainteresowania Profesora Krzysztofa Skotnickiego systemami partyjnymi: monografia *Prawne aspekty funkcjonowania partii politycznych w państwach Europy Środkowej i Wschodniej* (red. A. Domańska, K. Skotnicki, Łódź 2003) oraz artykuł *Wpływ systemu wielopartyjnego na naczelne organy państwa w krajach postkomunistycznych (na przykładzie Republiki Słowackiej)* („*Studia Prawno-Ekonomiczne*” 1994, t. 50). Ważna dla doktryny prawa jest wydana pod Jego redakcją monografia *Własność – zagadnienia ustrojowo-prawne. Porównanie rozwiązań w państwach Europy Środkowo-Wschodniej* (Łódź 2006) oraz artykuły *Modele i źródła finansowania partii politycznych* („*Przegląd Sejmowy*” 2014, nr 1) i *Finansowanie partii politycznych w Polsce* („*Toruńskie Studia Polsko-Włoskie [Studi polacco-italiani di Toruń]*” 2016, t. 12).

Profesor Krzysztof Skotnicki od początku kryzysu konstytucyjnego analizuje jego przebieg oraz problemy związane z funkcjonowaniem trzeciej władzy. Wiele Jego prac poświęconych zostało szeroko rozumianej ustrojowej problematyce władzy sądowniczej: *Powoływanie i odwoływanie prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych – aktualny stan prawny i propo-*

zycja jego zmiany (w: *Współczesne problemy sądownictwa w Republice Czeskiej i w Rzeczypospolitej Polskiej*, red. K. Skotnicki [i in.], Toruń 2017); *Organizacja wewnętrzna, zasady przydzielania spraw i orzekania w Sądzie Konstytucyjnym Republiki Czeskiej* (w: *Demokracja. Teoria prawa. Sądownictwo konstytucyjne. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi zw. nauk prawnych Adamowi Jamrozowi z okazji pięćdziesięciolecia pracy zawodowej*, red. A. Breczko, S. Oliwniak, Białystok 2018); *Powoływanie sędziów sądu konstytucyjnego – przykład słowacki na tle polskim* [współautor A. Szmyt] (w: *Ústavné dni. Tretie funkčné obdobie Ústavného súdu Slovenskej republiky – VII. Ústavné dni*, red. L. Orosz, S. Grabowska, T. Majerčák, Košice 2019); *Niezależność sądów i niezawisłość sędziów na gruncie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.* (w: *Organizácia súdnej moci v Poľskej republike, Českej republike a Slovenskej republike (ústavné východiská a ich presadzovanie v ústavno-politickej praxi)*, red. A. Krunková, Košice 2019); *Ginčas dėl Lenkijos Konstitucinio Tribunalų sudėties* (w: *Lietuvos ir lenkijos konstitucinės teisės aktualijos. Straipsnių rinkinys*, red. H. Šinkūnas, Vilnius 2020) oraz *Problem konstytucyjności składu obecnej Krajowej Rady Sądownictwa w Polsce* („Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica” 2020, t. 93). Na podkreślenie zasługuje prezentowanie w tym nurcie rozważań rozwiązań funkcjonujących w innych państwach i ukazywanie na ich tle naruszeń polskich standardów konstytucyjnych. Wskazane wyżej prace przybliżają też zagranicznemu czytelnikowi rzeczywisty przebieg kryzysu konstytucyjnego w Polsce.

Dorobek naukowy Profesora Krzysztofa Skotnickiego związany jest ściśle z jego aktywnością międzynarodową. Profesor odbył staże naukowe w Uniwersytecie im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Uniwersytecie w Maastricht oraz Uniwersytecie Karola w Pradze. Współpracuje z ośrodkami naukowymi w Pradze, Brnie, Pilźnie, Ołomuńcu, Bratysławie, Koszycach, Peczu, Wilnie, Lwowie, Czerniowcach, Linzu, Alba Iulia, Niszu, Belgradzie, Rzymie. Artykuły i referaty publikował w Republice Czeskiej, Litwie, Rosji, Rumunii, Słowacji, Ukrainie, Węgrzech i Włoszech. Przedstawiał referaty podczas zagranicznych konferencji naukowych w Austrii, Bułgarii, Republice Czeskiej, Litwie, Rosji, Słowacji i Wielkiej Brytanii, wygłosił też szereg wykładów gościnnych na uczelniach zagranicznych (m.in. Ołomuniec, Wilno).

Zainteresowania problematyką wyborczą doprowadziły do stworzenia przez Profesora Krzysztofa Skotnickiego w 2006 r. interdyscyplinarnego czasopisma naukowego, półrocznika „Studia Wyborcze”, które wydawane jest przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe wspólnie z Wydawnictwem Uniwersytetu Łódzkiego. Profesor był też zastępcą redaktora naczelnego „Studiów Prawno-Ekonomicznych” i „Gubernaculum et Administratio”, jest członkiem rady redakcyjnej pisma „Časopis pro právní vědu a praxi”, członkiem komitetów redakcyjnych bądź naukowych czasopism „Acta

Iuridica Olomucensia”, „Zeszyty Prawnicze BAS” oraz „Právny obzor” i „Przegląd Konstytucyjny”. W 2008 r. utworzył na Wydziale Prawa i Administracji UŁ Centrum Studiów Wyborczych, którego pracami kieruje do dzisiaj. Do osiągnięć organizacyjnych Profesora należy zaliczyć m.in. pełnienie funkcji członka Senatu UŁ w latach 1996–1999 i 2012–2020, Prodziekana Wydziału Prawa i Administracji w kadencji 2002–2005, kierowanie od 2002 r. Zakładem Prawa Konstytucyjnego Porównawczego, pełnienie od 2002 r. funkcji członka Rady Wydawniczej UŁ, funkcji członka Komisji Kadrowej UŁ w latach 2006–2012, funkcji Prezesa Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego w latach 2006–2012. Szczególnie istotna dla środowiska polskich konstytucjonalistów okazała się aktywność Profesora Krzysztofa Skotnickiego w Polskim Towarzystwie Prawa Konstytucyjnego. Profesor zasiadał w zarządzie Towarzystwa, następnie został jego wiceprezesem i w końcu prezesem. Funkcję tę pełnił przez kilka kadencji w latach 2009–2021, obecnie zaś jest przewodniczącym Sądu Koleżeńskiego. W tym czasie zainicjował i przeprowadził szereg zmian organizacyjnych usprawniających działanie Towarzystwa.

W latach 2009–2021 Profesor Krzysztof Skotnicki był skarbnikiem w Łódzkim Towarzystwie Naukowym, zaś obecnie jest wiceprezesem ŁTN. W 2008 r. założył Polsko-Ukraiński Klub Konstytucjonalistów. Jest członkiem Towarzystwa Naukowego Polsko-Czeskiego. W latach 2006–2010 był też członkiem Rady do spraw Nauk Społecznych i Humanistycznych w Agencji do spraw Badań i Rozwoju powołanej przez Ministra Szkolnictwa Republiki Słowackiej. Dwukrotnie polskie naukowe środowisko prawnicze wybrało Go w skład Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk (od 2016 r.). Od 2012 r. Profesor pełni funkcję Konsula Honorowego Republiki Czeskiej w Łodzi.

Profesor Krzysztof Skotnicki od początku swej kariery naukowej zaangażowany był w działalność dydaktyczną. Na macierzystym Uniwersytecie Łódzkim prowadził zajęcia dla studentów kierunków Prawo i Administracja z prawa konstytucyjnego, konstytucyjnego systemu organów państwa, współczesnych systemów wyborczych, ustroju państw obcych, a także seminaria magisterskie i licencjackie, proseminaria oraz konwersatoria metodyczne z prawa konstytucyjnego. Profesor prowadził też zajęcia dydaktyczne w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, Wyższej Szkole Handlowej im. Króla Stefana Batorego w Piotrkowie Trybunalskim oraz Akademii, a następnie Uniwersytecie im. Jana Długosza w Częstochowie. Wykładał w ramach Jesiennej Szkoły Prawa organizowanej przez Instytut Państwa i Prawa Słowackiej Akademii Nauk. W konkursie organizowanym przez Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Łódzkiego na Wydziale Prawa i Administracji UŁ uznano Go za osobę najlepiej prowadzącą ćwiczenia. Jest też współautorem wielokrotnie wznawianego

podręcznika do prawa konstytucyjnego – D. Górecki, R. Adamczewski, A. Chmielarz-Grochal, A. Domańska, R. Krawczyk, A. Michalak, A. Rakowska-Trela, K. Składowski, K. Skotnicki, J. Sułkowski, *Polskie prawo konstytucyjne*, red. D. Górecki (ostatnie, szóste wydanie: Warszawa 2020).

Pod kierunkiem Profesora Krzysztofa Skotnickiego napisano 11 doktoratów oraz ponad 150 prac magisterskich i 70 licencjackich. Ponad 100 razy Profesor był recenzentem prac magisterskich i przeszło trzydziestokrotnie recenzował dysertacje doktorskie zarówno na macierzystym uniwersytecie, jak i na uczelniach w liczących się ośrodkach akademickich w kraju. Dziewięciokrotnie recenzował dorobek naukowy w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, zaś raz w postępowaniu nostryfikacyjnym dyplomu i uznania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa konstytucyjnego. Siedmiokrotnie był recenzentem w postępowaniach o nadanie tytułu profesora w Polsce. Uznanie przez zagraniczne naukowe środowiska prawnicze sprawiło, że został również dziesięciokrotnie recenzentem i członkiem komisji w postępowaniach profesorskich i doktorskich w Czechach, na Litwie i Słowacji.

Przez kilkanaście lat Profesor Krzysztof Skotnicki był pracownikiem Biura Analiz Sejmowych w Kancelarii Sejmu. Opinie jego autorstwa wywarły istotny wpływ na treść uchwalanych ustaw.

Profesor Krzysztof Skotnicki był też pierwszym Przewodniczącym Rady Uczelni Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi (2019–2020).

Dotychczasowa działalność naukowa, organizatorska i dydaktyczna Profesora Krzysztofa Skotnickiego została doceniona licznymi odznaczeniami i nagrodami: nagrodą indywidualną Ministra Edukacji Narodowej za rozprawę habilitacyjną (2001), nagrodami indywidualnymi Rektora UŁ (1990, 1995 i 2005) oraz nagrodą zespołową (2008), Srebrnym Krzyżem Zasługi (2001), Złotym Medalem za Długoletnią Służbę (2009), Złotą Odznaką UŁ (1999), Odznaką „Za zasługi dla Miasta Łodzi” (2007), Pamiątkowym Medalem Wydziału Prawa Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach (2003) oraz Pamiątkowym Medalem Wydziału Prawa Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie (2010), Medalem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego (2015), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2018), Medalem Polskiego Towarzystwa Naukowego (2022), Medalem 600-lecia Łodzi (2023).

Przedstawienie dorobku naukowego Profesora Krzysztofa Skotnickiego ukazuje jego ogromny wpływ na naukę prawa konstytucyjnego oraz kształt wielu instytucji prawa. Krzysztof Skotnicki dla wielu z nas jest nie tylko wybitnym uczonym i nauczycielem. Jest przyjacielem, kolegą obdarzającym nas swą życzliwością. Wspiera nas w trudnych chwilach, co

szczególnie cenne w ostatnich, trudnych dla konstytucjonalistów latach. Jest również uczonym integrującym środowisko konstytucjonalistów, poświęcającym swój czas i energię dla rozwoju tego środowiska i wielu z nas. Wszyscy doceniamy otwartość, rzetelność oraz poczucie humoru Profesora Krzysztofa Skotnickiego.

Szanowny Jubilacie, dzisiejsza uroczystość podsumowuje Twój dorobek naukowy, dydaktyczny oraz wiele innych aktywności w ostatnich kilkudziesięciu latach. Jestem jednak przekonany, że aktywności te we wszystkich tych obszarach będziesz kontynuował. Będziemy nadal czytać Twoje prace, spotykać Cię we wszystkich ważnych dla konstytucjonalistów miejscach, dyskutować i spierać się z Tobą o ważne dla prawa konstytucyjnego kwestie.

Gratulując udanego życia naukowego, społecznego i osobistego, życzę Tobie jak najdłuższej i nadal fascynującej dalszej przygody z nauką prawa.

AD MULTOS ANNOS

Prof. dr hab. Piotr Tuleja